

ANNAM LỊCH SỬ

HÃY NÊN HÚT THUỐC LÁ

JOB

VIỆC TRONG NƯỚC

TRUNG-KỲ

Trả lời bài
 "An mừng cứu phẩm"
 Tiếp tờ báo n° 356 ra ngày 31 Janvier 1931 về mục: thời sự Huế có bài chỉ rõ tên tôi mà chỉ trích, vậy tôi xin trả lời lại ít câu để đọc giả biết cho.

Năm trước tôi được thưởng kim tiền, không phải chỉ vì một việc làm bằng, song đó là việc riêng tôi, không cần phải biện bạch làm. Và tôi làm lý trưởng tới mười năm rồi, công việc gì cũng đều thanh thản, nay được thưởng cứu phẩm có chi là lạ đâu.

Đến như nói rằng việc tư mà làm ở đình, thì tôi xin người thấy chuyện hiền cho rằng: tôi làm lễ tại đình là để tạ ơn thành hoàng ông họ; lễ xong dư huê, tôi mời người làng nội tịch đến uống chén rượu cho vui, đều ấy là thường.

Phạm-pi-u Cần

T. T. S. Bài trả lời trên là có gởi gì đôi chút: như là không phải vì việc làm bằng mà được thưởng cứu phẩm, mà nói vì có gì mà có lễ tạ tại đình làng v. v. ... Nhưng bằng của nhà báo đăng bài lại cáo trước là không phải ở chỗ đó, mà của có một cái gì cao hơn là nhân duyên nhà mà nhắc đến chuyện lớn, muốn cho dân mình bỏ cái nào chẳng hư vinh kia.

Diễn lại có một lễ khác cũng đồng đến 4 ng ta người.
 Hiện số thẻ qui thuận phát cho dân đã đến số 6 vạn. (Arip)

Viên ngọc quý
 Viên ngọc quý... (Arip)

Tọa Kim duyệt bỏ trọn bài

Một người cộng sản bị hành hình ngay
 Vinh, 5 Février. — Mới rồi quan Tổng đốc Vinh là Nguyễn khoa Kỳ đi kinh lý hạt Phủ diên và Yên thành, có chiếu ép nhân dân tại để diên thuyết.

Trong khi đương diên thuyết, có một người cộng sản lần vào trong chỗ đứng người, rải truyền đơn xui nhân dân phản kháng.

Quan Tổng đốc cho lính bắt vạy và bắt được người phát truyền đơn nói trên kia, rồi lập tức cỡi lên các thân bảo trong hạt lập ngay tòa án đặc biệt để khép người ấy vào tội tử hình, rồi đem hành hình ngay ở Phủ diên.

Có người muốn tố chức các cuộc biểu tình để xua án xá cho người bị tử hình, nhưng lính khố xanh đi hầu quan Tổng đốc giải tán được ngay. Nghe đâu người phát truyền đơn mà bị kết án tử hình đó không phải người trong miền ấy.

QUẢNG TRỊ
 Hương kiếm nào thế?
 Làng Hien là đóng phủ Triệu phụng, tỉnh Quảng trị có tên hương kiếm là Lê hữu Uẩn, lý tháng 9 là phủ vua cho 3 người làm trưởng là Lê Dung LA Kien, Lê Văn phiến động là công an Quan trên về đó xét không thấy gì, và lại trong làng cũng không ai tên hương kiếm là làm sự hồ hành, như danh lý họ, mang sắc hào trong là g và bữa 20 tháng 10, làng tôi ăn ruộng, nó rõ tên cháu nó là Lê Hữu Tiết ra tại đình trước đánh Lê Quốc cố ý can tội không cho dân ăn ruộng, có quan phủ về xử, mới được ăn ruộng v.v. Họ tên kia là người lương thiện, mà đều bị phạt; 3 tên ấy, 1 người thì già 'rá' lờ lợc, còn 2 người thì dốt nát, không biết kêu ca vào dân Oan quá!

Người dân làng lại cáo

QUẢNG BÌNH
 Ruộng quá vụ cấy mà chưa cấy
 Dân làng Tê-phân, thuộc tổng Võ-xá, phủ Quảng-ninh từ xưa đến nay không ai có tư điền từ thổ bao giờ. Nhà nhà, miếng vườn, cũng là thước vẽ của là g cá.

Đến tương làng ăn ruộng, thì trên quan sắc lương bao họ đánh ruộng tốt, ăn xong phần họ còn lấy chân anh em họ con họ mà chiếm ruộng vườn nữa. Rồi lại, dân cũng phải chận thớt!

QUẢNG NGÃI
 Phó tổng Nguyễn Mai bị giết
 Quảng Ngãi 5 Février. — Hôm 20 Janvier 1931 viên phó tổng làng Vạn tương tỉnh Quảng Ngãi, đang ở trong nhà bị một bọn cộng sản kéo đến giết chết, viên phó tổng này tên là Nguyễn Mai.

PHÚ YÊN
 Có án sao được làm Tri bộ?
 Mới rồi có thầy thừa phái H K. P. vắng lệnh quan về làng Thạch Khê báo cứ tri bộ.

Treo lễ công' thì cứ về n' à hội làng, nhóm hào mục chức dịch lại mà báo cứ cho phải người thì dân mới phục. Thầy này về thẳng tại nhà người chức dịch cụ, tới ở đêm đó ché rượu mần nước, sáng ra làm từ nhủ chức dịch hào cụ ký cho người chịu tội làm Tri bộ. Mọi điều là người chức dịch cụ ký trước đã có à!

Thầy T. ra vì li liêng của t. đã đánh, sao chức' án cả làng cũng không có cái nào lựa chọn, quai thớt!

Người thầy chuyện

thời, ruộng đã xấu mà cũng không kiếm được mấy miếng đất làm nền nhà mới là tội chớ! Nhiều nhà con đẻ lớn mà vẫn ở chật chội với nhau trong cái lều nhỏ hẹp; lại có kẻ tọc dể bực mà không có cái trại dung thân. Thân phận dân cũng như thế nghĩ cũng đáng thương thật!

Năm nay có ông L.k. C. bàn sang mấy ông chức sắc, sửa đổi các án ruộng lại cho dân được nhờ. Phần nhiều người đã thuận, duy chỉ mấy anh em ông Cửu Trao và lý trưởng không chịu. Hiệu này của đương kiện, chưa biết sẽ ra sao?

X. X.

QUẢNG NAM
 Cái thói khá ó
 Ngày 17 tháng 11 này, kỳ giả gởi tên lại đó là Nguyễn Dương đưa đó Hà Tân, Trung đạo thôn, đi thờ thần trước ngõ nhà Đại lộc. Như hồi chuyện mới biết rằng:

Tên này đưa đó ấy đã lâu, mỗi năm nộp cho làng một đồng bạc uế, nay tiền giá sức bệnh, không đưa được nữa, đem là Kuala khô, voi lang y xin nghỉ. Lý trưởng Nguyễn lịch đã nhận lễ, mà còn bắt y phải cùng cái đó cho làng nữa, y không chịu (cái đó ấy y mua của nhà ông H. ở huyện Duy Xuyên). Lý trưởng và hương chức bèn làm giấy trình chánh' đồng (người đồng hương) rằng: tên Dương ấy nhận đó lang nay không giao lại văn vãn.... Chánh' đồng cho bắt y đến hội quan loa, rồi báo phải cùng đó cho làng, không thì.... Y trời vại và nói y không niên đó làng bao giờ, làng ép quá! Chánh' đồng bèn đưa về huyện nói Dương cương ngay văn vãn... Mã: quan huyện đòi y khai, xét biết đồng y trình báo tội thời, nên cho về.

Chánh' đồng là người trong làng rước lại có làm hương mục, há lại không rõ lý trưởng ép tên đó kia sao? sao lại trình báo tội thời cho dân nghe phải lụy. Cái thói khá ó nhĩ!

BUỒN ĐỜI
QUẢNG NGÃI
 Phó tổng Nguyễn Mai bị giết
 Quảng Ngãi 5 Février. — Hôm 20 Janvier 1931 viên phó tổng làng Vạn tương tỉnh Quảng Ngãi, đang ở trong nhà bị một bọn cộng sản kéo đến giết chết, viên phó tổng này tên là Nguyễn Mai.

BẮC-KỲ
 Cu li xe làm reo
 Hảiphong, 2 Février. — Vico nhiều chủ xe cao xe tăng giá thuê xe, nên sáng hôm nay cu li đã nhau làm reo. Cùng đến mấy xưởng cho thuê ở phố Chợ con toan bỏ tháo bơm bánh xe. Sau liab cánh cát can thiệp đến dẹp yên ngay.

Hảiphong, 3 Février. — Ison cu li xe làm reo hôm qua, sáng hôm nay đã đi làm như thường. Sở cảnh sát mở cuộc điều tra xem tội tự bên nào.

(B. B. P.)

BẮT ĐƯỢC NHIỀU GIẾY MÁ CỘNG SẢN
 Hảiphong, 2 Février. — Hôm qua số Liêm phóng đến xét nhà một người ở Hongay có khám phá được một cái lùm trong đựng nhiều giếy má cộng sản rất quan trọng. Chủ nhà ấy bị bắt ngay, sáng hôm nay đã giải về Hảiphong.

PHÒNG KHÁM BỆNH
THÂN-TRỌNG-PHƯỚC,
 thầy thuốc

Đầu từ 20 Janvier 1931 tức là tháng hai tháng chạp ta.
 Buổi sáng : Từ 9 giờ rưỡi đến 11 giờ rưỡi.
 Buổi chiều : Từ 3 giờ rưỡi đến 5 giờ rưỡi.
 Số nhà 141 - tại đường : Gia long (Ngã Giừ)
 Trước mặt trường P. áp Việt cũ gần thép nói số 28 HUẾ

KONTUM THE GIỚI-SỬ (Định giá a 5 xu)
 HƯC-GIA (Đối tiền trước) 1500
 Ở xa xin gởi tiền cước
Đào-duy-Anh, Huế

Còn cần người nữa thôi?
 Tại đồn lính khố xanh Kontum, có viên Phó quản mới dời đến được ít lâu, rất là bách dịch, nhưng nhiều lính, chưa có bạc, ăn của lính, nhưng mỗi tộ hại không thể kể hết.

Mới rồi anh ta lại ý quyền thế đánh một người cai trước hàng cơ. Vì anh ta mua giầy của thiếu tiền, người cai dốt, anh ta báo phải cho quyền lịch của nhà hàng ặng cho người cai, thì anh ta mới trả số tiền. Người cai không cho, anh ta nhểch mắng thậm tệ rồi lại dùng vũ lực mà đối đãi, cần vào tay người cai một miếng.... khi chuyện lờ ra đến tai quan trên, ông Crélin làm Giám binh Kontum, phạt anh ta 8 ngày, còn người cai kia thì phạt 10 ngày.

Hj cái phạt này, sau có chữa cái "cần" kia đi không?

T. T.

PHAN THIẾT
 Câu chuyện vệ sinh
 Gần trong ba năm nay nói về vệ sinh thì Phan Thiết rất là mở mang mau chóng. Thành phố xây rất nhiều, đường sá mở rộng rãi mà nhân dân đến ở cũng tấp dờng.

Một thành thị nào để mở mang, dân chúng tụ tập đông chớng nào, thì chân' phải phải nên ghé mắt vào vấn đề vệ sinh chung trong thành phố, nói tóm lại là sự ăn với ở.

Mới tháng Janvier, kỳ giả có chủ việc ghé xuống Phan Thiết, tới vào tiệm cơm (tiệm cơm này ở uoi cơ cũ về phía tay một các cầu Phan Thiết độ 200 thước tây). Người chủ quán có dọn cho kỳ giả một đĩa thịt Lạc xiêu, tưởng là thịt đã khám khiết từ tể, mình ăn hết hai miếng rồi mới dóm ngay vào đĩa thịt pi.áit bỏ nghĩ, không dám ăn nữa. liền gọi chủ khách hỏi thịt này có phải thịt heo gạo (1) không? Rất nguy! chú chệt đứng cầm không nói.

Kỳ giả trả tiền xong, bước ra chợ ngay xuống tiệm thuốc tây mua hết 1500 épica để uống cho mửa ra.

Vậy thì ở Phan Thiết không có số khám thịt sao? Ở một thành phố lớn, vấn đề vệ sinh chung rất có quan hệ. Nhà đương trách nên đề mắt đến

L. q. P.

(1) Trong ý thịt heo gạo (porc ladre) có những trùng trùng (egalicercues). Nếu người ăn nhầm thịt heo gạo thì những trùng' trùng' ấy sẽ nở ra mà sinh ra' thú trùng gọi bạch-thôn trùng (lénta).

TRUNG-HOÀ
 Một người cộng sản Trung-hoa bị bắt
 Hảiphong, 2 Février. — Vì có tin báo sáng hôm qua viên chánh số Liêm phóng cùng nhiều thám tử đến phố Khách vào xét nhà số 79.

Trong khi tìm khám, các nhà chuyên trách có bắt được nhiều giếy tờ cộng sản bằng chữ nho nhiều mẫu làm truyền đơn và một cái máy in. Người khách Lam Tín Tehu chủ thuê cái nhà này bị bắt ngay.

(B. B. P.)

DRAGÉES
 Vermifuge
RUDY
 Trị bệnh
SÁN LẠI

Thuốc viên Dragées Rudy trị bệnh sán là rất hiệu nghiệm, và lấy cho người ta trở nên tráng kiện. Người lớn con all đều dùng được.

Thuốc viên Dragées Rudy có bán tại các hãng thuốc ở Saigon và các hãng thuốc ở các tỉnh.

PHARMACIE NORMALE
 (L. SARRAULT)
 119-123 rue Catinat - SAIGON
 (là hãng thuốc đáng tin cậy, tạo lập đã hơn năm chục năm rồi).

MANDATS CỦA AI??
 Bản báo tiếp được 3 cái mandat: série A 002,543 số 108 Phủ-quảng ngày 10-12-30, série A 3,512 số 122 Quảng-ngãi ngày 6-2-31 và série A 000,071 - số 084, Hanoi R. P. ngày 27 - 1 - 31 mà không có tên người gởi. Vậy ngài nào có mandat trên trả lời cho biết cảm ơn.

B. B.

RƯỢU TẾT!

THÂN-THIỆN-DƯƠNG

BÁCH-BỘ-VỆ-SINH

1 chai giá 1500

NÓI THE-THAO

